

Меъёрхон ҳуқукии ВНМО дар қаламрави Федератсияи Россия

Тибки Қонуну Федералӣ аз 25 июли соли 2002 таҳти рақами 115-ФЗ «Оиди ҳолати ҳуқукии шаҳрвандони хориҷӣ дар Федератсияи Россия» шаҳрвандони хориҷ мубталои нашъамандӣ бошанд, ё ки маълумотнома (сертификат) дар бораи надоштани ВНМО бо ҳуд надошта бошанд ё ин ки дорои ягон қасалии сироятӣ бошанд, ки ҳатар барои атрофиён дошта бошад, ба онҳо иҷозатнома барои кор дода намешавад ва иҷозатномаҳое ки онҳо доранд бекор карда мешаванд.

Номгӯй ин гуна қасалиҳо ва тартиби муайян шудан ё нашудани онҳоро Ҳукумати ФР тасдиқ мекунад.

Маълумотномаро (Сертификат) зарур аст, ки дар муддати 30 рӯз аз рӯзи гирифтани иҷозатнома барои кор гирифта ба Ҳадамоти Муҳочиратии Федералӣ (ФМС) ё ки ба шӯбаҳои минтақавии он пешниҳод кардан лозим аст.

Ташхиси ВНМО ва дигар қасалиҳои сироятӣ дар Марказҳои СПИД ва дигар муассисаҳои тиббӣ гузаштан мумкин аст.

Барои шаҳрвандони хориҷӣ ин хизматрасониҳо пулакӣ мебошад.

Суроға ва телефони Маркази СПИД:

Материалы разработаны по заказу Федеральной службы по надзору в сфере защиты прав потребителей и благополучия человека Открытым Институтом Здоровья в рамках "Приоритетного национального проекта в сфере здравоохранения" в 2008 году.

Перевод на таджикский язык осуществлен Республиканским Центром по профилактике и борьбе со СПИД МЗ Республики Таджикистан.

ВНМО ва БНММ

Маълумот барои муҳочирони меҳнатӣ

**Мухочират - ин ҳам меңнат ва ҳам
хатар дар роҳи расидан ба мақсад.
Барои саломатии худро дар шароитҳои
нав нигоҳ доштан ин варақаро ба Шумо
пешкаш менамоем.**

ВНМО ва АНМО ЧИСТ?

**ВНМО – ин шакли мухтасари номи
«вируси норасони масунияти одам» мебошад.**

В (вирус) – ин микрохуҷайраи махсус буда дар доҳили ҳуҷайраҳои организми зинда метавонад инкишоф ёбад. **НМ (норасони масуният)** – ин вайроншавии кори хуби системи мухофизат (масуният) мебошад, ки дар он организми одам ба бемориҳои гуногун наметавонад мубориза барад.

О (одам) – яъне, ки ба ин вирус танҳо одамон метавонад сироят ёбанд.

**АНМО – ин шакли мухтасари номи
«аломати норасони масунияти одам» мебошад.**

А (аломат) – ин ҷамбости нишонаҳо ва аломатҳо, ҷониши одамоне, ки ба АНМО мубтало шудаанд, метавонад бемориҳои гуногун ва сирояти иловагӣ дошта бошанд.

Н (норасой) – модарзотӣ не, балки дар давоми зиндагӣ гирифтор шудан

М (масуният) – ба масунияти одам таалук дорад, ки он организми моро аз барангезандаҳои гуногун, вирусҳо ва замбуруғҳо мухофизат менамояд.

О (одам) – ба ин беморӣ танҳо одамон мубтало мешаванд.

Аз ин лиҳоз, ВНМО – ин вирусе, ки одамон ба ў сироят мёбанд, ва АНМО – ин беморие, ки дар шаҳси мубталои ВНМО инкишоф мёбад.

Чӣ тавр ВНМО мегузарад?

Танҳо се роҳи гузариши ВНМО вуҷуд дорад:

- Алоқаи ҷинсӣ – ҳангоми алоқаи ҷинсии бе мухофизат (бе истифода аз рифола);
- Ҳангоми ба организми одам ворид шудани ҳуни бо ВНМО сироятшуда - бештар ин ҳангоми истифодабарии маводи нашъаовар бо сӯзандоруи тамъизнашуда мегузарад;
- Аз модар ба қӯдак – ҳангоми ҳомиладорӣ, таваллудкуни ё ин ки ширмаконӣ.

ВНМО дар шароитҳои зерин намегузарад: ҳангоми бӯса кардан, оғуш гирифтан, якҷоя ба варзиш машғул шудан, оббозӣ кардан, истифода бурдани косаю табаки умумӣ ва таҷхизотҳои ошҳона, саҷоқ, ва инчунин ҳангоми газидани ҳашарот.

Дар оби даҳон, ҷашм ва пешоб миқдори вирус паст буда барои мубтало шудан кифоя нест.

Муоина ба ВНМО

Аз нишонаҳои зоҳирӣ фаҳмидани гирифтор будан ё набудани инсон ба ВНМО номумкин аст.

Ягона усули фаҳмидани сирояти ВНМО ин гузаронидани ташхис ба антителаҳои вирус мебошад, ки онҳо байди гузаштани якчанд вақт (бештар байди 3 моҳ) аз рӯзи сироят пайдо мешаванд.

Барои ин ташхис азраги инсон дар муассисаҳои тиббӣ хун гирифта мешавад.

Дар аввали беморӣ инсон ягон нишонаҳои касалиро ҳис намекунад.

Барои ҳамин, агар Шумо ягон бор маводи мухаддир, сӯзандоруи тамъизнашуда истифода бурда бошед, алоқаи ҷинсии бе мухофизат карда бошад, пас ба Шумо аз ташхис ба ВНМО гузаштан зарур аст.

Ташхис ба ВНМО дар Марказҳои СПИД ва дигар муассисаҳои тиббӣ гузаштани мумкин аст.

Дар утоқҳои маҳфӣ ташхисро бе гуфтани ному наасаб гузаштани мумкин аст.

Чӣ тавр ҳатари сирояти ВНМО паст кардан мумкин аст?

Мухофизати пурра аз сирояти ВНМО ҳангоми алоқаи ҷинсӣ танҳо дар ҳолате худдорӣ намудан аз алоқаи ҷинсӣ ва вафодор будан ба як дигар кафолат медиҳад. Ба гайр аз ин, ҳангоми истифодабарии рифола мухофизати сирояти ВНМО баланд мешавад.

Барои пешгирии роҳҳои дигари сироят ин пешгирий кардан алоқа бо ҳуни бегона.

Барои ин:

- Агар имконият бошад, ба шарики ҳамхоби худ вафодор бошед ёки шарикони ҳамхобаи худро кам кунед;
- Ҳангоми ҳар як алоқаи ҷинсӣ аз рифола истифода баред;
- Танҳо бо ришгирак, дандоншӯяки худ ва дигар таҷхизотҳои гигиенai шаҳсӣ истифода баред;
- Агар Шумо вашмкунӣ (татуировка) ва сӯроҳои кардан гӯш ё дигар узвҳоро (пирсинг) хоҳед, он гоҳ танҳо асбобҳои тамъизшударо истифода баред;
- Агар ба Шумо доругузаронӣ лозим бошад, он гоҳ танҳо сӯзандоруи яккарата ё ки тамъизшударо истифода баред;
- Ҳангоми нақшакунии қӯдак ё ки ҳомиладоршавӣ ҳар чи зудтар ба Маркази СПИД ё ки ба дигар муассисаи тиббӣ барои муоина муроҷиат кардан лозим аст.

Дар ҳолати муайян кардан ВНМО истифодаи доруҳои ҳозиразамон метавонад ҳатари таваллудшавии қӯдак бо ВНМО паст кунад.

Табобати ВНМО

Тиббӣ ҳозиразамон имкон намедиҳад, ки вирусро дар организми одам тамоман нобуд созад. Аммо, маводҳои ҳозиразамон метавонанд инкишофи бемориро нигоҳ дошта, ҳолати беморро беҳтар месозанд ва ҳаётӣ ўро ба ҷандин солҳо ҳатто даҳсолаҳо дароз мекунанд. Диққати махсус дар вақти табобати ВНМО ва АНМО ба риояи сари вақт истеъмол кардан маводҳои доруവرӣ дода мешавад, ҷониши одамони маводҳои доруവرӣ сифати табобатро паст мекунад.

Агар Шумо гирифтори ВНМО бошад, байди бозгашт ба давлати худ барои таъин кардан табобат ва паст намудани ҳатари сирояти АНМО оилаатон, ба муассисаи тиббии махсус – Маркази СПИД дар ҷои зистатон ё ки беморҳонаи касалиҳои сирояти барои гирифтани маълумот муроҷиат намоед.